

ПЕРСПЕКТИВИ КОМБІНОВАНОГО ЗАСТОСУВАННЯ КРЕМНІЄВОГО СОРБЕНТУ «СИЛАРД» ТА КОРМОВОГО КОНЦЕНТРАТУ «ЖИВИНА» ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ВИСОКОЯКІСНОЇ ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА

В. А. Басаргін д. с.–г. н., професор
Н. М. Логвиненко, аспірант
Житомирський національний агроєкологічний університет

Виробництво високоякісної продукції свинарства потребує сучасних підходів щодо підвищення продуктивності, забезпечення належних умов розвитку молодяку свиней, що може бути досягнуте за допомогою використання мультидобавок та комбінованих кормових добавок природного походження.

Вживання кремнієвих сорбентів, як кормової добавки до раціонів молодяку свиней, дозволяє суттєво зменшити потрапляння з кормами в організм мікотоксинів та важких металів, вивести токсичні речовини з м'яса та крові тварин, покращити показники їх продуктивності та стан здоров'я. Однак, при тривалому застосуванні кремнієвих сорбентів, може збільшуватися потреба організму тварин в амінокислотах та вітамінно–мінеральних комплексах, оскільки активізуються обмінні процеси, покращується робота печінки і травного тракту свиней. Відповідно, доцільно розробити оптимальні за вартістю і ступенем взаємодії поєднання кормових добавок на основі сорбенту «Силард» та сучасних кормових концентратів (амінокислоти, вітаміни, мінеральні речовини), серед яких виділимо концентрат «Живина».

Проводилося вивчення хіміко–біологічних властивостей комплексного поєднання сорбенту та кормового концентрату, як кормових добавок, з метою отримання синергії їх комплексного застосування, розроблено та впроваджено в практику годівлі свиней схему їх одночасного застосування з метою збільшення конверсії і покращення засвоєння кормів, покращення продуктивних показників молодяку свиней на базі СТОВ «Хлібороб» Вінницької області.

Застосування препарату «Силард» як кормової добавки в раціонах молодяку свиней свідчить про те, що кремнієвий сорбент має вибіркову дію на мікотоксини, солі важких металів, інші токсичні речовини – поллютанти корму, грибки і шкідливу мікрофлору, одночасно не здійснюючи суттєвої сорбції комплексу незамінних амінокислот, вітамінів і мікроелементів. Зменшується буферна ємність корму, нормалізуються кислотні показники, покращується його

перетравність, завдяки розвантаженню печінки і нірок прискорюється загальний обмінний процес і засвоєння харчових нутрієнтів тваринами [4].

Однак, при звичайному раціоні без додавання сучасних преміксів, потенційна ефективність сорбенту «Силард» не може проявитися повною мірою, оскільки при інтенсивніших обмінних процесах здорові тварини потребують посилення раціону амінокислотами, детергентами, вітамінами і базовими мінеральними речовинами. Виходячи з цих міркувань, були поставлені завдання вивчення можливостей і переваг поєднання кремнієвого сорбенту та іншої кормової добавки – концентрату «Живина», що являє собою амінокислотний вітамінно-мінеральний кормовий концентрат (АВМКК), в основі продуктивної дії якого лежить системний сприятливий вплив на біохімічний склад корму, співвідношення білкових складових корму, вітамінну, макро-мікроелементну наповненість, стимуляція ферментної активності органів травлення, захист від дії негативних мікрофлори та покращення смакових характеристик кормів в цілому [1].

До складу «Живини» входить комплекс біологічно активних речовин: незамінні амінокислоти (лізин, метіонін, треонин), макро (Са, Р) й мікроелементи (Fe, Zn, Cu, Mn, I), вітаміни (А, В, D, Е), капсаїцин (*Capsicum spp* 4%) й циннамальдегід (*Cinnammonum* – 1,4%), [2]. Препарат «Живина» використовується як комбікорм – концентрат для збалансування раціонів продуктивних тварин за амінокислотами, мікроелементами; стимулює ферментну активність, нормалізує кишкову мікрофлору, підвищує резистентність організму, підвищує продуктивність молодняку свиней [13].

Для забезпечення максимально ефективного комплексного застосування «Силарду» та «Живини» нами проведенні ряд практичних дослідів на базі СТОВ «Хлібороб», с. Зозуленці Козятинського району Вінницької області. Встановлено, що доцільно розділяти прийом цих препаратів: однократно вранці «Живина» та однократно увечері «Силард». Сформовані чотири дослідні групи та одна контрольна, по 10 голів молодняку свиней середньою вагою 40 кг±2 кг, в раціон вводилися як поєднання «Силарду» і «Живини», так і для порівняння ці препарати додавалися окремо.

Так, в дослідній групі 1 застосовувалися двічі «Силард» по 0,1 г/кг корму та однократно «Живина» 80 г/кг корму, в групі 2 однократно «Силард» по 0,2 г/кг корму та «Живина» 80 г/кг корму, в групі 3 додавався тільки «Силард в дозуванні 0,2г/1 кг корму, в

групі 4 – лише «Живина», 80 г/кг корму, а контрольна група отримувала звичайний раціон без добавок.

Дослід проводився на протязі 60 днів. Одержані дані щодо живої маси тварин на початку досліді, за 1-й місяць та 2-й місяць досліді, розраховані середні прирости, що відображено в таблиці 1.

Таблиця 1
Динаміка живої маси та середньодобових приростів у контрольних та дослідних групах молодняку свиней

Група	Середня жива вага, кг			Середньодобовий приріст, г			
	№ групи	На початку досліді	30-й день досліді	60-й день досліді	1-й місяць	2-й місяць	За період досліді
1-а дослідна		41,2	65,2	85,6	800,0	680,0	740,0
2-а дослідна		41,3	68,2	87,2	896,7	633,3	765,0
3-а дослідна		41,1	64,3	82,8	773,3	616,6	695,0
4-а дослідна		40,9	64,8	84,9	796,7	670,0	733,3
Контрольна		41,2	62,7	78,7	716,7	533,3	625,0

Як показує таблиця 1, спільне застосування «Силарду» та «Живини» в дослідних групах 1 і 2 дозволило отримати прирости на 18,4% та 22,4% більші ніж у контрольній групі. Найбільш ефективною схемою спільного додавання у корми була визначена у 2-й дослідній групі – «Живина» з ранішньою годівлею та «Силард» з вечірньою, відповідно, якщо окремо «Силард» дозволяє на 11,2% підвищити продуктивність в формі середньоденного приросту, а «Живина» на 17,3%, тоді їх спільне застосування в групі 2 дозволило отримати найвищі серед порівняльних середньодобові прирости 765 г, що становить на 22,4% більше ніж в контрольній групі з основним раціоном.

Дослідження свідчить про покращення засвоюваності мікро-та макро елементів, вітамінів і амінокислот концентрату «Жинина» при її спільному застосуванні з «Силардом». В подальших дослідженнях буде розглянуто вплив спільного застосування вказаних добавок на

стан крові та внутрішніх органів досліджуваних тварин, показники якості мяса.

На нашу думку, базова схема ефективної взаємодії харчових добавок «Силард» і «Живина» та їх впливу на здоров'я і продуктивність молодняку свиней може бути представлена наступним чином (рис. 1.).

Рис. 1. Ефективність спільного застосування добавок – сорбенту «Силард» та концентрату «Живина»

Таким чином, спільне застосування в раціоні молодняку свиней кормового концентрату «Живина» і кремнієвого сорбенту «Силард» дозволить досягти вирішення наступних завдань:

1) сприятиме відчутному покращенню фізіологічного стану, показників росту і розвитку організму молодняка свиней, збільшення плідності й відтворної здатності ремонтних свиноматок, позитивно впливатиме на продуктивні якості стада;

2) збільшуватиме збереженість та приріст живої маси поросят, ліквідує прояви захворювань, токсикозів, що спричинені мікотоксинами і важкими металами, які потрапляють з кормами;

3) відчутно збільшить приріст живої маси молодняка свиней на відгодівлі, а в перспективі – покращить смакові властивості м'яса і сала;

5) позитивно впливатиме на засвоюваність кормового раціону, перетравність всіх видів поживних речовин, зміцнюючи імунну систему молодняка свиней та нормалізуючи обмінні процеси;

6) забезпечуватиме оптимальне надходження важливих сполук нормованих мікро–та макроелементів – кальцію, калію, фосфору, заліза, цинку, йоду, магнію та ін, а також більш ніж 12 критично необхідних вітамінів;

7) адсорбуватиме і виводитиме із організму молодняка свиней не лише мікотоксини та хвороботворні мікроорганізми, але й аміак, гормони, залишки антибіотиків, дозволяючи отримувати екологічно чисту продукцію на кінцевому етапі виробництва.

Рекомендовані добавки мають відносно невисоку вартість порівняно з іншими вітчизняними та імпортними аналогами, мають органічне чи природне походження та не містять жодних речовин, тому можуть бути рекомендовані в органічному свинарстві.

Вважаємо за доцільне рекомендувати впровадження спільного застосування кормових добавок – сорбенту «Силард» і концентрату «Живина» за розробленою нами схемою у всіх малих та середніх за розмірами господарствах, що займаються вирощуванням свиней, як дієвий інструмент покращення стану здоров'я і продуктивності тварин, збільшення середньодобових приростів, отримання свинини високого рівня якості та споживчих характеристик.

Список літератури

1. Лаптеєв О. Використання в годівлі свиней амінокислотного вітамінно–мінерального кормового концентрату «Живина». // О. Лаптев. «Наукові пріоритети розвитку аграрної сфери в умовах глобальних змін»: Матеріали міжнародної наукової Інтернет–конференції. Тернопіль. Крок.: 2014. – 191 с.

2. Інтернет–ресурс «Агровектор» Властивості концентрату ЖИВИНА». Режим доступу: http://agrovекtor.com/physical_product/122987–koncentrat–ormovoy–dlya–pticy–zhivina–25–kg.html

3. Офіційний сайт виробника концентрату «ЖИВИНА» // Режим доступу: <http://vita.biz.ua/produkti/zhivina>

4. Кебеков М. Е., Гасиева З.Б. ВІДГОДІВЕЛЬНІ ПОКАЗНИКИ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ПРИ ВКЛЮЧЕННІ В РАЦІОНИ АДСОРБЕНТІВ АЕРОСИЛ–300 І ТЕТАЦИНКАЛЬЦІЙ.– // М. Е., Кебеков, З. Б. Гасиева.// ВІСНИК ГОРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ. Том: 48. Номер: 2. 2011. С. 20–24